

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: ~

Cim: *Vidor bukásának története*

Forrás: *Magyar Nemzet.*

Sp.

(Hely)

906. XII. 28.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Vidor Pál

Idő

"1906"

VIDOR BUKÁSÁNAK TÖRTÉNETE.

Hiteles adatok.

(Nyolczadik közlemény.)

A második nemzeti színházi terv.

A Mókaházasság utáni időben merült föl másodsor az a terv, hogy a Nemzeti Színház céljaira kibéreljék a Népszínházat. Először 1904. telén kísérletezett a miniszterelnökség megbízásából *Berczik Árpád* akkori sajtófőnök Vidorral s ha Vidorné akkortájt nem ragaszkodik szigoruan a direktornéi méltósághoz s utolsó perczen nem hiúsítja meg az összes kombinációkat, Vidor ma hatezer forint évi fizetéssel a Nemzeti Színház tagja, rendező s az új Nemzeti Színház ma már régen ott áll a Kerepesi-ut elején, diszél a magyar kultúrának, a magyar színművészetnek . . .

A mikor a *Mókaházasság* idején nyilvánvaló lett, hogy a Népszínház ügyei nagyon rosszul állanak s a városi színházat egy második csőd veszélye fenyegeti, *Bezerédj* Viktor államtitkár megkísérelte a közlekedést. Az állam terve azonos volt azzal, a mely az öngyilkosság után merült föl, azzal a különbséggel természetesen, hogy Vidornak is elfogadható állást kínáltak. Sőt Vidornéról is történt gondoskodás, a mennyiben *főruhárosnői állását havi 400 korona fizetéssel* meghagyták volna néki. De Vidorné újra csak arra az állápontra helyezkedett:

— Nem megyünk ki innen, a mig nem muszáj — mondotta egy izben energikus hangon — s szegény Vidor újra, meg újra tehetlenül állt felesége vasakaratóval szemben.

Hogy ő maga mennyire szeretett volna szabadulni, azt mi sem jellemzi jobban, mint az a levél, a melyet ezidőben írt Vidor Pál s a melynek idevonatkozó részét ideiktatjuk:

. . . Ez az alkalom is kirántana bennünket abból a kétséges helyzetből, a melyben

vagyunk. Minek mondanám különben, te ugy tudod, mint én, hogy ilyen vergődéssel nem lehet boldogulni. Azt hiszem tisztában vagy azzal, hogy ha így maradunk, a mint most vagyunk: rövid időn belül bukás ér bennünket.

Szegény Vidor: lehetetlen és képtelen helyzetében minden kínálkozó alkalmat megragadott. De az ő fátuma az asszonya képehen nem engedte szabadulni . . .

Az *Ipamuram*.

A mikor szeptember közepe táján egyszerre kipattant az államnak ez a terve s az, hogy *Bezerédj* komoly munkát fejt ki ez irányban: Vidort már teljesen levették a lábáról azok, a kik nem akarták a Népszínházat kibocsájtani a kezeikből s a gyöngé akaratu ember *egy energikus hangu nyilatkozattal lefújta az egész akciót*.

Ez időtájt különben már készültek *Major Simon* népszínművére, az »*Ipamuram*«-ra, a melyben *Vidor Pálnak* jutott a czimszerep s a melytől Vidor, a maga végtelen naivitásában nagy sikert várt anyagilag és erkölcsileg . . .

Az erkölcsi siker meg volt. A kik látták Vidort ebben a népszínműben, újra konstatálhatták azt, hogy nagy vesztesége a magyar színpadnak *Vidor Pál* igazgató volta. Annyi leasóséggel, annyi szívvel-lélekkel játszotta a szerelmes parasztgazdát, annyi finomságot vitt bele abba a kis tánczba, a melyet rövid pár taktusra lejtett a darab második felvonásában, hogy a darab osztatlan sikere *Vidor Pálé* volt.

És az anyagi gondoktól, a manipulációk terhétől agyongyötört, magánéletében boldogtalan ember életének utolsó boldog korszaka ez volt. Az *Ipamuram* előadásai alatt valósággal megtalálta magát újra Vidor Pál. Kimondhatatlan boldogság fogta el, a mikor a lapok egyhangulag elismerték talentumát és konstataáltak, hogy az ő helye bizony csak ott van a színpadon s nem bonyolult üzleti kombinációk, nagy számok, czivakodások között — a direktori székben.

Az *Ipamuram* különben anyagilag sem volt teljesen sikertelen. Az első tíz előadás meglehetősen bevételeket hozott, lehetett egy s más apró kiadást készpénzzel fedezni s a nagy reménykedés újra lábra kapott a Népszínháznál.

Két kombináció újra fölmerült ezidőben.

Először *Beóthy László*, a Király-Színház igazgatója tett kísérletet, másodszor egy mert lapszerkesztő próbálkozott. Mindkét álnak részletei annyira érdekesek s annyira goruan hozzátartoznak a Népszínház bukásának történetéhez, hogy ezeknek a részleteknek külön fejezetet fogunk szentelni. Előbb azonban egy nagyon érdekes üzleti tranzakcióra akarunk rámutatni.

Az eladott fölszerelés.

A *Belvárosi Hitelegylet*tal, a mely tudvalevően leginkább volt érdekelve a Népszínháznál, október első napjaiban megkötötték azt az üzletet, a melyre Vidor szeptember 10-én kelt s tegnap közölt levelében czélt. Eladták a Népszínház minden fölszerelését, (ruhákat, diszleteket és egyebeket) a *Belvárosi Hitelegylet*nek s aztán bizonyos kölcsöndíj fejében *bérbevették a Hitelegylettől*.

Az erre vonatkozó levél így hangzik:

Belvárosi Hitelegylet mint szövetkezet.

Budapest, Eskü-ut 5. sz.

Nagyságos

Vidor Pál urnak

Budapesten.

A közöttünk létrejött megállapodás folytán igen tiszteit Igazgató ur megbizottainknak átadta a Népszínház berendezési tárgyait, a melyek az átadástól kezdve tulajdonukat képezik. Az átvétel folytán Igazgató Urnak intézetünkkel szemben fennálló tartozásából 40.000

koronát leirtunk, azonban megterheltük a bérbeadott ingóságok fejében ugyanezen összeggel és felkérjük, hogy az esedékes *használati díjat* most és mindenkor pénztárunknál lefizetni sziveskedjék.

Teljes tisztelettel

Belvárosi Hitelegylet mint Szövetkezet

Felzámolás alatt.

Dr. Priehl

Olvashatatlan aláírás.

Ennél a hitelügyletnél két momentum fontos.

1. A Népszínház minden felszerelését *eladták*, az tehát mindenestől a *Belvárosi Hitelegylet*től.

2. Felvetődik a kérdés, bennfoglaltatik-e ebben az eladásban a felszerelésnek az a tekintélyes része, mely *alapítványi fölszerelés* lévén, nem a *Vidorék*, hanem a főváros tulajdona volt, tehát *eladható nem volt*.

Erre a kérdésre *választ* várunk a Népszínház jelenlegi vezetőségétől.

De ettől eltekintve is érdekes, hogy a *Népszínház* legértékesebb *ruhái*, a magánszereplők részére készített *drága kosztümök*, szekrényekben *Vidorné lakásán helyeztetek el*.

Hogy a *Belvárosi Hitelegylet*nek vagy a népszínházi bizottságnak erről tudomása van-e, azt nem tudjuk. De mindenesetre erre a kérdésre is érdekes lenne a válasz.

Nyilatkozat.

Lapunk helyettes szerkesztője, *Gábor Andor* ma a következő nyilatkozat közlésére kért fel bennünket:

Mivel a karácsonyi ünnepeket vidéken töltöttem, csak a mai napon olvashattam a *Magyar Nemzet* Vidorról szóló cikkének a »Peterdyné Párisban« című operetről szóló részletében azt a passzust, a mely egy 800 koronás előlegről szól. Hirlapi kommunikékben és népszínházi plakátokon hosszabb ideig szerepeltem én is, mint ennek az operettnak társszerzője. Ezért kijelentem, hogy én *semminő előleget a Népszínháztól soha fel nem vettem*.

Gábor Andor.

(Folytatjuk.)